

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY I RYZYKO ZMIENNEGO OPROCENTOWANIA

NOWE PYTANIA PREJUDYCJALNE DO TSUE W SPRAWACH WIBOR

Aleksandra Kuzawińska
advokat, senior counsel KKG Legal

PYTANIA PREJUDYCJALNE WS. WIBOR

- 1 Wyrok TSUE z dnia 12.02.2026 r. w sprawie C-471/24 (SO w Częstochowie, umowa po BMR).
- 2 Pytanie prejudycjalne w sprawie C-586/25 (SO w Warszawie, umowa przed BMR).
- 3 Pytanie prejudycjalne w sprawie C-630/25 (SO Warszawa-Praga, umowa przed BMR).
- 4 Pytanie prejudycjalne w sprawie C-607/25 (SO w Krakowie, odsetki maksymalne, umowa w reżimie UKH).

SPRAWA C-586/25

Sąd odsyłający:

SO Warszawa - Praga

PYTANIE 1

Wykładnia **art. 840 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.** i objęcia jako podstawy do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego zarzutu dot. nieuczciwych warunków umownych (w postępowaniu głównym został wydany nakaz zapłaty na podstawie art. 485 § 3 k.p.c., pozwani nie wnieśli zarzutów od nakazu zapłaty w ustawowym terminie i nakaz uprawomocnił się).

PYTANIE 2

Przejrzystość warunku odsetkowego w sytuacji, gdy bank poinformował, że na oprocentowanie składa się marża i wskaźnik referencyjny, ale nie wyjaśnił kto i jak ustala WIBOR ani nie podał historycznych notowań, a umowa kredytu odsyłała do serwisu Reuters (art. 4 ust. 2 Dyrektywy 93/13).

PYTANIE 3

Uczciwość warunku odsetkowego w sytuacji, gdy WIBOR w dniu zawarcia umowy nie był regulowany przepisami prawa, ustalał go podmiot trzeci bez nadzoru instytucjonalnego, a pozwany bank miał pośredni wpływ na jego wysokość (art. 3 ust. 1 Dyrektywy 93/13).

PYTANIE 4

Skutki uznania warunku odsetkowy za nieuczciwy - czy umowa może dalej obowiązywać jako kredyt ze stałym oprocentowaniem (marża), czy umowa musi być uznana za nieważną.

SPRAWA C-586/25

Sąd odsyłający:

SO Warszawa - Praga

Założenia Sądu odsyłającego:

1. W zakresie możliwości zaskarżenia nakazu zapłaty – Sąd skoncentrował się na braku umowy w aktach sprawy nakazowej, pomijając mechanizmy proceduralne z polskiej procedury cywilnej, które ułatwiały konsumentowi złożenie zarzutów (niska opłata sądowa, pouczenia, możliwość przywrócenia terminu).
2. Umowa w zakresie WIBOR odsyłała do notowania wskaźnika w serwisie Reuters – Sąd pominął jednak inne źródła, z których kredytobiorca mógł powziąć wiedzę o WIBOR w 2010 r.
3. Sąd nazywa sytuację konsumenta „przymusową” z uwagi na brak możliwości zawarcia kredytu oprocentowanego stałą stopą, a jedynie ze stopą zmienną z odwołaniem się do wskaźnika WIBOR (kredytodawca był jednym z podmiotów przekazujących dane wejściowe) – decyzja o kredycie nie stanowi przymusu w sensie prawnym, a metoda WIBOR została zaakceptowana na gruncie Rozporządzenia BMR.

SPRAWA C-630/25

Sąd odsyłający:

SO w Warszawie

PYTANIE 1

Przejrzystość warunku umownego: czy bank miał obowiązek poinformowania konsumenta o:

- a) podmiocie opracowującym wskaźnik referencyjny,
- b) zasadach ustalania wskaźnika referencyjnego, w szczególności poprzez przedstawienie konsumentowi regulaminu fixingu oraz uświadomienie konsumentowi, że wskaźnik wyliczany jest w oparciu o deklaracje grupy banków, a nie na podstawie rzeczywistych transakcji rynkowych.

PYTANIE 2

Uczciwość warunku umownego, w tym możliwości uwzględnienia w kryteriach oceny uczciwości:

- a) faktu, że wskaźnik referencyjny jest ustalany w oparciu o średnią wartość wiążących kwotowań banków-panelistów, a nie w oparciu o rzeczywiste transakcje na rynku międzybankowym,
- b) faktu, że wskaźnik referencyjny nie był zdefiniowany w przepisach prawa krajowego ani w prawie Unii i rzekomo nie podlegał nadzorowi ze strony organów państwowych, jak również
- c) rzekomo nie odzwierciedlał rzeczywistych kosztów finansowania kredytu.

SPRAWA C-630/25

Sąd odsyłający:

SO w Warszawie

Założenia Sądu odsyłającego:

1. Uwagi ogólne o wskaźnikach referencyjnych typu IBOR (w tym LIBOR i EURIBOR) – pomimo, iż EURIBOR nie miał żadnego zastosowania w umowie (ani w aneksie CHF); Sąd odsyłający zauważył, że ws. WIBOR nie potwierdzono żadnych manipulacji, jednak nie można wykluczyć, że zostanie to potwierdzone w przyszłości.
2. Zwrócenie uwagi na różnice między WIBOR a LIBOR, jednak w ocenie Sądu mechanizmy wbudowane w WIBOR nie wyłączały ryzyka manipulacji.
3. Odwołania do wielu doniesień medialnych, pism „sygnalisty” i nadinterpretowanych sprawozdań NIK.
4. Odwołanie do niekorzystnego wyroku SO w Suwałkach, I C 332/24 (brak odesłania do kilkuset wyroków sądów powszechnych, które nie podzielają wątpliwości w przedmiocie zakresu obowiązku informacyjnego).

OBOWIĄZKI INFORMACYJNE

W datach zawierania umów objętych pytaniami prejudycjalnymi C-586/25 i C-630/25 – brak unijnych i krajowych przepisów regulujących obowiązki informacyjne (przed wejściem w życie ustawy o kredycie konsumenckim z 2011);

Art. 69 Prawa Bankowego – elementy składowe umowy kredytu, w tym wymóg określenia wysokości oprocentowania kredytu i warunków jego zmiany;

Art. 76 pkt 1) Prawa bankowego – umowa kredytu określa zasady oprocentowania kredytu, z tym że w razie stosowania stopy zmiennej należy określić warunki zmiany stopy procentowej kredytu;

Brak formularza informacyjnego (pierwszy wprowadzony w U.K.K. w 2011, od 2017 ESIS na gruncie U.K.H. implementującej Dyrektywę 2014/17);

Rekomendacja S z 2006 i 2008 – wprowadzenie wymogu pokazania konsumentowi kosztów obsługi ekspozycji kredytowej przy: a) aktualnym poziomie stopy procentowej, b) wzroście stopy procentowej o 400 p.b., c) przy wzroście odpowiadającym różnicy między maksymalnym i minimalnym poziomem stopy procentowej w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

INFORMACJA O ADMINISTRATORZE WSKAŹNIKA

Dyrektywa 2014/17:

- W pierwotnej wersji brak wymogu informowania o administratorze wskaźnika; przed BMR brak pojęcia „administrator wskaźnika referencyjnego”.
- Zmiany wprowadzono na mocy Rozporządzenia BMR, które wprowadziło do Dyrektywy 2014/17 art. 13 ust. 1 akapit drugi lit. ea).
- Zmiany objęły również przepis intertemporalny art. 43 ust. 1 Dyrektywy 2014/17, w którym dodano akapit w brzmieniu: "Art. 13 ust. 1 akapit drugi lit. ea) nie stosuje się do umów o kredyt obowiązujących przed dniem 1 lipca 2018 r.”.

art. 13 ust. 1 akapit drugi lit. ea):

Takie informacje ogólne obejmują co najmniej następujące elementy (...):

nazwy wskaźników referencyjnych i ich administratorów oraz informację o potencjalnych konsekwencjach dla konsumenta.

WNIOSKI

Sądy w pytaniach prejudycjalnych C-586/25 i C-630/25 znacznie wykraczają poza granice obowiązku informacyjnego określone przepisami prawa i rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego.

Jako podstawę, Sądy odsyłające wskazują na orzecznictwo TSUE dot. wskaźników referencyjnych m.in. w sprawach C-125/18, C-452/18, C-265/22, C-655/20.

SPRAWA C-607/25

Sąd odsyłający:

SO w Krakowie

PYTANIE 1

Czy art. 29 ust. 2 ustawy o kredycie hipotecznym zapewnia rzeczywistą równowagę stron umowy w rozumieniu art. 3 ust. 1 dyrektywy 93/13, **jeżeli przepisy prawa krajowego nie określają maksymalnych granic dopuszczalnego wzrostu wartości wskaźnika referencyjnego** oraz maksymalnych granic dopuszczalnego wzrostu wysokości marży w okresie obowiązywania umowy, a **ustawowe odsetki maksymalne mogą ulegać zamianie w całym okresie obowiązywania umowy?**

ODSETKI MAKSYMALNE JAKO MECHANIZM OGRANICZAJĄCY RYZYKO

- 1 Wyrok SR w Zgierzu z dnia 28 listopada 2023 r., sygn. akt I C 475/23
- 2 Wyrok SO w Siedlcach z dnia 22 grudnia 2025 r., sygn. akt I C 1306/24
- 3 Wyrok SO w Warszawie z dnia 3 grudnia 2025 r., sygn. akt XXV C 292/23
- 4 Wyrok SR dla Warszawy-Woli w Warszawie z dnia 6 marca 2026 r., sygn. akt II C 1552/25

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ!

Aleksandra Kuzawińska

adwokat

senior counsel KKG Legal

aleksandra.kuzawinska@kkg.pl

+48 22 206 83 31

Warszawa

Budynek „Focus”
al. Armii Ludowej 26
PL 00-609 Warszawa
tel. +48 22 206 83 00

Kraków

Nowa Kamienica
ul. Rakowicka 7
PL 31-511 Kraków
tel. +48 12 619 40 40

kkg
LEGAL